Документальний супровід професійно-теоретичної підготовки та методика організації уроків теоретичного навчання

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДОКУМЕНТИ ВИКЛАДАЧА З ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ В ПТНЗ

- Кваліфікаційна характеристика випускника (освітньо-кваліфікаційна характеристика)
- Тематичний план з предмета
- Навчальна програма з навчального предмета (типова, робоча)

Примітка. Робоча навчальна програма з предмета включає пояснювальну записку, тематичний план та зміст програми.

- Поурочно-тематичний план з предмета
- План уроку
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (типові, робочі)
- Паспорт комплексно-методичного забезпечення предмета

Схема плану уроку професійно-теоретичної підготовки

Тема програми _____

Тема уроку _____

Мета уроку:

а) *навчальна* – які професійні З, У, Н формуються, закріплюються і розвиваються на уроці;

б) *розвиваюча* – які операції і прийоми розумової діяльності учнів розвиваються на уроці;

в) *виховна* – які якості особистості учнів формуються і розвиваються на уроці.

Тип уроку _____ Вид уроку _____

Дидактичне забезпечення (за допомогою якого здійснюється процес навчання) _____

Матеріально-технічне забезпечення (за допомогою якого всі учні здійснюють свою практичну діяльність) _____

Міжпредметні зв'язки _____

Перелік практичних завдань _____

Список основної і додаткової літератури _____

Вимоги до знань та умінь _____

*__Методична мета – вказується тільки при проведенні відкритих уроків__.

Хід уроку

1. ***Організаційна частина:***
   - перевірка наявності учнів;
   - перевірка готовності учнів до уроку.
2. ***Актуалізація знань:***
   - повідомлення теми програми і уроку;
   - цільова установка уроку;
   - перевірка опорних З,У,Н учнів, необхідних для проведення наступи структурних елементів уроку;
   - пояснення характеру і послідовності роботи учнів на уроці.
3. ***Формування нових знань:***
   - повідомлення нової навчальної інформації;
   - показ нових прийомів розумової і практичної діяльності;
   - повідомлення про передовий досвід за темою уроку;
   - опитування учнів з метою перевірки засвоєння ними нової інформації;
   - відповідь викладача на запитання учнів.
4. ***Закріплення нового матеріалу:***
   - видання завдань для самостійної роботи;
   - пояснення послідовності їх виконання;
   - перевірка правильності виконання учнями вправ;
   - перевірка З,У,Н учнів при користуванні ТЗН;
   - надання допомоги учням;
   - перевірка організації робочих місць та правил додержання учнями ОП (при виконанні ЛПЗ).
5. ***Підведення підсумків:***
   - аналіз діяльності учнів у процесі всього уроку;
   - аналіз причин помилок, зроблених учнями на уроці, та засобів їх усунення;
   - повідомлення та обґрунтування оцінок;
   - видача домашнього завдання.

Типи і види уроків професійно-теоретичної підготовки
вивчення нового матеріалу
Розповідь
лекція
бесіда
кіно
екскурсія
закріплення і удосконалення нових З,У,Н
лабораторно-практичні заняття
самостійна робота
вправи
семінар
бесіда
дискусія
узагальнення і система тизація нових З,У,Н
ділова гра
конкурс
конференція
аналіз конкретних ситуацій
контрольно-перевірочний
контрольна робота
опитування
тематичне тестування
залік
іспит
анкетування
конкурс
ділова гра
Комбі-нова-ний
використовуються елементи деяких попередніх видів уроку

Хід уроку

(структура підбирається залежно від типу уроку)

Тип уроку	Дидактична структура
Комбінований	О.Ч. А.З. Ф.Н.З. З.Н.З. П.П.
Формування нових знань	О.Ч. А.З. Ф.Н.З. П.П.
Закріпленні і удосконалення	О.Ч. А.З. З.Н.З. П.П.
Систематизація і узагальнення	О.Ч. А.З. П.П.
Контрольно-перевірочний	О.Ч. А.З. П.П.

О.Ч. – організаційна частина
А.З. – актуалізація знань
Ф.Н.З. – формування нових знань
З.Н.З. – закріплення нового матеріалу
П.П. – підведення підсумків

ШЛЯХИ ОРГАНІЗАЦІЇ І РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УРОКАХ ПРОФЕСІЙНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Словесні методи

розповідь
лекція
бесіда
дискусія
робота з книгою
пояснення

Наочні методи

спостереження
ілюстрація
демонстрація
наочних посібників
і ТЗН.

Практичні методи

досліди
вправи
завдання
ЛПР
написання творів
рефератів

Як готуватись до уроку?

1. Визначити тему уроку, проаналізувавши навчально-плануючу документацію (робоча навчальна програма);
2. Проаналізувати результати попереднього уроку для виявлення та усунення причин недоліків і внесення змін у наступний урок.
3. Розробити план уроку.

- сформулювати тему;
- визначити мету уроку;
- підібрати конкретний матеріал до теми;
- визначити структуру уроку;
- визначити методику проведення кожного структурного елементу уроку;

4. Підготувати дидактичні засоби і матеріали та визначити їх місце та роль у використанні на уроці.
5. Підібрати вправи та завдання для самостійної роботи учнів на уроці та домашнього завдання.

6. Визначити форми контролю й оцінки знань, навичок і вмінь учнів.

Типові недоліки в плануванні та організації уроку теоретичного навчання

- Назва теми уроку не відповідає поурочно-тематичному плану.
- Не вірно визначається навчальна, розвивальна та виховна мета уроку.
- Не вірно визначається тип уроку або вид уроку.
- Викладач не мотивує значення наступної навчальної діяльності для учня (або робить це не переконливо, поверхово).
- Мету уроку визначає сам викладач, не залучає учнів.
- Пропозиції щодо вибору методів та засобів реалізації навчальної мети уроку з боку викладача відсутні, їх робить сам викладач.
- Викладач не розробляє план пояснювання нової теми, нового матеріалу (є план уроку, але нема плану роботи над навчальною темою уроку).
- Викладач не розробляє **орієнтовної основи дій**, яка допомагає учням засвоїти нову тему (нові поняття, підходи до розв'язання задач або вирішення проблемних питань).
- Викладач не організовує поетапного закріплення знань (не виконується „золоте" правило педагогіки: учень повинен повторити новий для нього матеріал 7 разів).
- Активність роботи учня на уроці аналізується не враховуючи ступінь його індивідуальних досягнень (викладач порівнює учня з іншими учнями).
- Домашнє завдання не має диференціації (всі отримують однакове, а не різнорівневе домашнє завдання).

Для результативності проведення уроків необхідно:

- знати свій предмет, основи педагогіки та психології;
- постійно оновлювати свої знання;
- уміти спілкуватись, бачити, розуміти;
- вміти переконувати;
- бачити особистість учня;
- вміти аналізувати

проведений урок.

План самоаналізу уроку викладачем

1. Чи вдалося утримати всі види діяльності в межах оголошеної теми уроку?
2. Чи правильно визначено мету і завдання уроку, чи враховані особливості групи?
3. Чи вдалося обраними засобами сформувати мотивацію навчальної діяльності на даному уроці і дати їй цільовий напрямок?
4. Наскільки оптимальними для реалізації мети уроку виявилися обрані форми, методи, засоби організації навчальної діяльності?
5. Чи оптимально розподілено час на уроці?
6. Чи вдалося правильно визначити завдання , місце і форми засобів контролю? Яка його ефективність? Чи мала місце мотивація оцінок?
7. Чи вдалося правильно побудувати усне мовлення (виправлення мовленнєвих помилок, наявність логічних акцентів, пауз, виразність висловлювань)?
8. Правильність організації роботи з домашнім завданням: його добір, характер, системи пояснень і оцінки. Місце домашнього завдання в реалізації мети уроку.
9. Ступінь досягнення мети уроку.